

Daemon (Systémová služba)

Daemon je neviditelný dříč operačního systému. Spouští se obvykle při startu počítače a trpělivě čeká, až nastane určitá událost nebo čas, kdy má vykonat svou práci (například přijmout příchozí e-mail nebo spustit zálohování).

1. Jak Daemon funguje?

V architektuře operačního systému se démoni chovají specificky:

- **Odpojení od terminálu:** Démon není spojen s žádnou otevřenou obrazovkou ani klávesnicí. Nemá grafické okno.
- **Rodičovský proces:** V Unixu se démoni po svém vzniku často „adoptují“ procesem číslo 1 (init nebo systemd), čímž se zajistí, že poběží dál, i když uživatel, který je spustil, se odhlásí.
- **Spící stav:** Většinu času démoni spotřebovávají minimum systémových prostředků. „Procitnou“ až ve chvíli, kdy obdrží signál nebo požadavek ze sítě.

2. Časté příklady démonů

S démony komunikujete každý den, i když o tom nevíte:

- **httpd (Apache/Nginx):** Démon webového serveru, který čeká na požadavky prohlížečů a posílá jim webové stránky.
- **sshd:** Umožňuje bezpečnou vzdálenou správu počítače přes protokol SSH.
- **crond:** Časovač, který v přesně danou dobu spouští naplánované úlohy (např. promazání dočasných souborů každou noc ve 2:00).
- **syslogd:** Sbírá hlášení o chybách a událostech od ostatních programů a zapisuje je do systémových deníků (logů).

3. Správa démonů v moderním Linuxu

Dnes je standardem pro správu démonů systém **systemd**. Pomocí nástroje `systemctl` může administrátor démony ovládat:

Příkaz	Účel
<code>systemctl start sshd</code>	Okamžitě spustí službu.
<code>systemctl stop sshd</code>	Ukončí běžící službu.
<code>systemctl enable sshd</code>	Nastaví službu tak, aby se spustila automaticky po startu PC.
<code>systemctl status sshd</code>	Zobrazí, zda služba běží a co naposledy dělala.

4. Daemoni vs. Běžné procesy

Vlastnost	Běžný proces (např. Kalkulačka)	Daemon (např. smtpd)
-----------	---------------------------------	----------------------

—	—	—
Interakce	Má grafické rozhraní nebo terminál.	Nemá žádné rozhraní (běží „neviditelně“).
Životní cyklus	Končí po zavření okna uživatelem.	Běží neustále od startu do vypnutí PC.
Spouštění	Ručně uživatelem.	Automaticky systémem.

5. Původ jména

Termín vymysleli matematici z projektu MAC v roce 1963. Inspirovali se **Maxwellovým démonem** z fyziky – myšlenou bytostí, která na pozadí neustále třídí molekuly plynu. V IT to tedy není „zlý duch“, ale spíše „pomocný duch“, který se stará o úklid a provoz systému bez obtěžování uživatele.

Zajímavost: Maskotem operačního systému **FreeBSD** je postavička jménem „Beastie“, což je malý červený démon s trojzubcem, který přímo odkazuje na tento typ softwaru.

[Zpět na Operační systémy](#)

From:
<https://serviceit.cz/> - **IT ENCYKLOPEDIE**

Permanent link:
<https://serviceit.cz/doku.php?id=daemon>

Last update: **2025/12/31 17:51**

